

ISBN: 978-83-936091-8-5

POZNAJ BRWINÓW

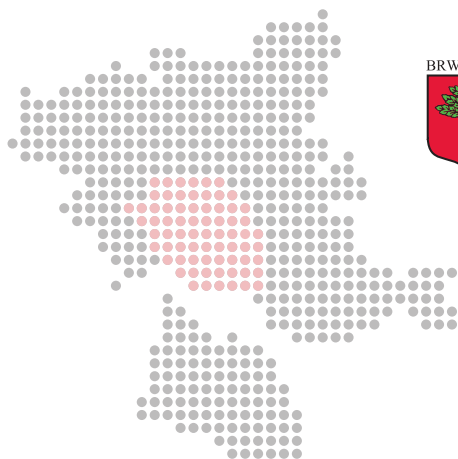
POZNAJ BRWINÓW

POZNAJ BRWINÓW – to zachęta do spaceru szlakiem historii, wyjątkowych miejsc i wybitnych osób związanych z miastem. Brwinów to dobre miejsce dla tych, którzy chcą odpocząć od wielkomiejskiego zgiełku Warszawy, położonej stąd około pół godziny jazdy samochodem lub pociągiem. Do gminy przybywają miłośnicy zieleni, zabytkowych przedwojennych willi i ciekawych wydarzeń artystycznych.

MEET BRWINOW – this is an invitation to walk the trail of history, of unique places and of prominent individuals associated with the city. Brwinow is a good place for those who want to relax from the hustle of Warsaw, located about half an hour away by car or train. The lovers of greenery, historic pre-war villas and interesting art events are staying at the municipality.

HISTORIA – OD STAROŻYTNOŚCI

Najstarsze ślady osadnictwa w rejonie Brwinowa pochodzą z okresu mezolitu i są datowane na ósme tysiąclecie przed naszą erą. W starożytnej historii tego terenu zaznaczył się jednak okres od ok. II wieku p.n.e. do IV wieku n.e., kiedy znajdował się tu jeden z największych ośrodków produkcji żelaza w Europie, tzw. Mazowieckie Centrum Metalurgiczne.

★ ★ ★

HISTORY – FROM ANCIENT AGES

The oldest traces of settlement in the Brwinów area come from the Mesolithic period and are dated to the eighth millennium BC. However, in the ancient history of this area, the period was marked of approximately 2nd century BC to the 4th century AD, when there was the one of the biggest iron production centers in Europe, so-called the Mazovian Centre of Metallurgy.

Pozostałością po intensywnym rozwoju hutnictwa jest około 240 osad hutniczych, gdzie odnaleziono m.in. relikty kilkudziesięciu tysięcy pieców dymarskich, w których wytapiano żelazo z okolicznych złóż rudy darniowej. Pozyskany w ten sposób surowiec wykorzystywano m.in. do produkcji broni. Wyroby mazowieckich kowali służyły barbarzyńskim wojownikom podczas walk z legionami Cesarstwa Rzymskiego.

★ ★ ★

The remnant of the intensive development of metallurgy is about 240 metallurgical settlements, where among others things, relics of tens of thousands bloomeries were found, in which iron was smelted from the surrounding turf ore. The raw material obtained in this way was used, among others things, in the production of weapons. The articles made by Mazovia blacksmiths serve the barbaric warriors during battles with legions of the Roman Empire.

W dziejach nowożytnych pierwsza pisemna wzmianka o Brwinowie pojawia się w 1406 r. Istniał tu kościół parafialny, a wieś zobowiązana była do płacenia dziesięciny. Przez kolejne wieki Brwinów zmieniał swoich właścicieli – należał m.in. do kanoników czerskich i podstolego Stanisława Turowskiego (w XVI w.), arcybiskupa Mikołaja Prażmowskiego, prymasa Polski Michała Radziejowskiego (w XVII w.), podczaszego koronnego Krzysztofa Towiańskiego, Jakuba Lubomirskiego oraz rodziny Radziwiłłów (w XVIII w.).

In the modern history the first written mention of Brwinów appeared in 1406. The parish church was here and the village was required to pay tithing. Over the next centuries Brwinów changed its owners – it belonged, among others, to the Czersk canons and District Master of the Pantry Stanislaus Turowski (in the 16th century), archbishop Mikołaj Prażmowski, Polish Primate Michał Radziejowski (in the 17th century), Royal Deputy Cup-bearer of the Crown Krzysztof Towiański, Jakub Lubomirski and the Radziwiłł family (in the 18th century).

1843 r.

Na początku XIX w. wieś liczyła nieco ponad 370 mieszkańców. Przełomową datą w historii Brwinowa był rok 1845, kiedy to przez Brwinów przejechał pierwszy pociąg Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. Choć tory kolejowe rozdzielające Brwinów na część północną i południową nieco utrudniają swobodną komunikację, ich budowa stała się ważnym impulsem dla rozwoju miasta. Dobra brwinowskie zakupił znany warszawski przemysłowiec Stanisław Lilpop.

At the beginning of the 19th century the village had little more than 370 residents. The turning point in the history of Brwinów was the year 1845 when the first Warsaw-Vienna train drove through Brwinów. Although the railroad tracks separates Brwinów into a northern and southern part, somewhat impeding free communication, but the railway has become an important impulse for the development of the city. Stanisław Lilpop, the well-known Warsaw industrialist, has bought landed property in Brwinów.

DATES –MILESTONES:

II BC – IV AD – development of an ancient metallurgy of Mazovia

1406 – the first written mention of Brwinów

2nd half of XVII AD – construction of the larch parish church, which has served the people to the early 20th century

14th of April 1845 – the first train drives through Brwinów

1861 – landed property in Brwinów became the property of Stanisław Lilpop

II w p.p.c. IV w p.c.

II w. p.n.e. – IV w. n.e. – rozwój starożytnego rolnictwa mazowieckiego
1406 r. – pierwsza pisemna wzmianka o Rawie

XVIII w. – budowa modrzewiowego kościoła parafii

II poł. XVIII w. budowa młodego zwińowego kościoła parafialnego, który służył mieszkańcom do początku XX w.

14 VI 1845 r. – przejazd pierwszego pociągu przez Brwinów

1861 r. – dobra brwinowskie stają się własnością Stanisława Lilpopa

An aerial photograph showing the village of Brwinów, which is now part of Warsaw. The image captures a street intersection with several buildings, including a prominent white and yellow house on the left and a row of colorful, multi-story houses in the center. The background is filled with dense green trees. The page has a red vertical bar on the left and a red horizontal bar at the bottom.

OD LETNISKA DO MIASTA

W 1902 r. rozpoczął się podział terenu dóbr brwinowskich i sprzedaż działek. Miejscowość rozwijała się, zaczęły powstawać wille, dworki i pałacyki. Swoje letnie domy budowali tu przedstawiciele warszawskich elit intelektualnych, towarzyskich i finansowych, a w efekcie często osiadali na stałe. W 1922 r. w kościele w Brwinowie odbył się ślub Anny Lilpop i Jarosława Iwaszkiewicza, na którym byli obecni poeci i pisarze: Jan Lechoń, Julian Tuwim, Antoni Słonimski, Kazimierz Wierzyński oraz kompozytor Karol Szymanowski. Po kilku latach para zamieszkała w pobliskim Stawisku. Letnisko Brwinów stało się w 1926 r. samodzielną gminą. Rozpoczęto elektryfikację miasta. Prężnie działały stowarzyszenia, wznoszono budynki dwóch szkół publicznych.

★ ★ ★

FROM DACHAS TO THE CITY

In 1902 the division of land assets in Brwinów and sale of land began. The village grew, villas, mansions and palaces were built. Summer homes were built here by the representatives of the Warsaw intellectual elite, social and financial services, and as a result they often settled down permanently. In 1922 in the Brwinów church Anna Lilpop and Jarosław Iwaszkiewicz were married, and on the ceremony were present famous poets and writers: Jan Lechoń, Julian Tuwim, Antoni Słonimski, Kazimierz Wierzyński and composer Karol Szymanowski. After a few years, the couple moved to a nearby Stawisko. Brwinów has become independent municipality in 1926. The electrification of the city has begun. Associations have worked dynamically, two public schools were built.

NAJWAŻNIEJSZE DATY:

- **październik 1914 r. – I wojna światowa**
– w okolicach Brwinowa starły się wojska rosyjskie i niemieckie
- **1926 r.**
– utworzenie gminy Letnisko Brwinów
- **12 września 1939 r. – II wojna światowa**
– bitwa pod Brwinowem
- **1950 r.** – Brwinów otrzymuje prawa miejskie

★ ★ ★

DATES – MILESTONES:

- **World War I – in October 1914**
in the vicinity of Brwinow Russian and German troops have clashed
- **1926**
– the creation of municipality Brwinów
- **World War II – 12th September 1939,**
the battle of Brwinów
- **1950** – Brwinów receives city rights

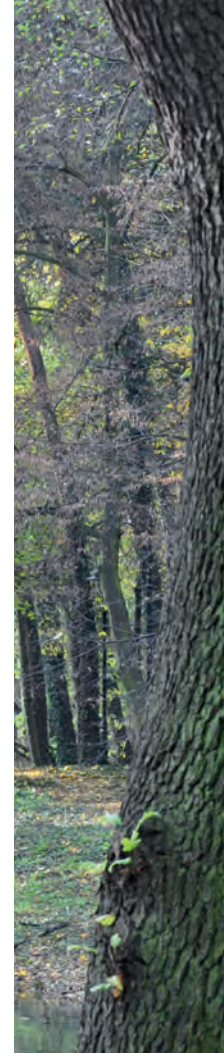

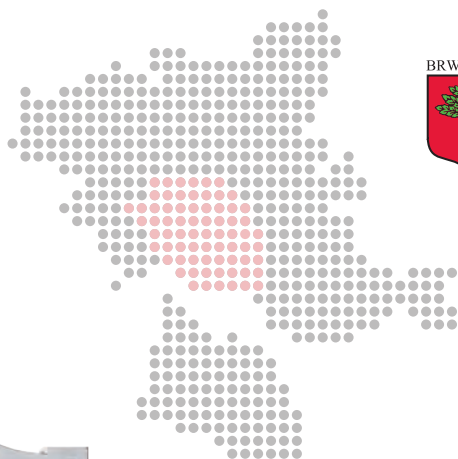

Lata II wojny światowej zaznaczyły się w historii gminy tragicznymi wydarzeniami: 12 września 1939 r. polskie oddziały 2 Dywizji Piechoty (głównie 36 pułku piechoty Legii Akademickiej) stoczyły z Niemcami bitwę pod Brwinowem. Poległy w niej setki żołnierzy. Ranni trafiali do zorganizowanego spontanicznie szpitala polowego w pałacu Wierusz-Kowalskich, który znajduje się w brwinowskim parku. W ciężkich latach okupacji brwinowianie włączali się w działania konspiracyjne Armii Krajowej (ośrodek „Bąk”). W 1944 r., kiedy upadło powstanie warszawskie, w mieście i okolicznych miejscowościach przyjęto dziesiątki tysięcy uchodźców. Prawa miejskie Brwinów uzyskał pięć lat po zakończeniu wojny, w 1950 r.

★ ★ ★

The years of World War II marked the history of the community with tragic events: on 12th of September 1939 Polish troops of the 2nd Infantry Division (mainly 36th Academic Legion Infantry Regiment) fought with the Germans battle of Brwinów. During the battle the hundreds of soldiers were killed. The wounded were sent to a field hospital organized spontaneously in the Wierusz-Kowalski palace, which is located in the park in Brwinów. In the hard years of occupation Brwinów people got involved in clandestine operations of the Home Army (center „Bittern”). In 1944, when the Warsaw Uprising fell down, the city and neighboring towns adopted tens of thousands of refugees. Brwinów received city rights five years after the war ended, in 1950.

SPACER PO BRWINOWIE – PÓŁNOCNA CZĘŚĆ MIASTA

Rynek to tradycyjne centrum miasta, z trzema pomnikami upamiętniającymi historię oraz charakterystycznym punktem spotkań: fontanną. Warto zajrzeć do murowanego kościoła wzniesionego w latach 1927–1937 według projektu architekta Mieczysława Wołkowińskiego. Barokowe wyposażenie zostało przeniesione z poprzedniego, modrzewiowego kościoła parafialnego. Uwagę zwracają bogato zdobiony ołtarz główny z obrazem Matki Boskiej oraz rzeźbionymi figurami kapłanów Aarona i Melchizedeka, a także rzeźbiona nastawa chrzcielnicy przedstawiająca chrzest Chrystusa w rzece Jordan. W ołtarzu bocznym umieszczony został obraz przedstawiający patrona kościoła – św. Floriana – namalowany w XVIII w. przez Szymona Czechowicza. W świątyni przechowywane są relikwie świętych: Jana Pawła II, siostry Faustyny oraz biskupa Zygmunta Szczęsnego Felińskiego.

Przy ogrodzeniu kościoła od strony ulicy Biskupickiej zachował się grób rodziny Nowosielskich, pozostałość po dawnym cmentarzu przykościelnym. Paweł Nowosielski, rządca dóbr brwinowskich, był uczestnikiem insurekcji kościuszkowskiej. Jego synowie walczyli w powstaniu listopadowym. Sławą okrył się Feliks, patron jednego z brwinowskich rond – żołnierz, członek sprzysiężenia Piotra Wysockiego, odznaczony w 1831 r. Orderem Virtuti Militari. Po upadku powstania działał na emigracji, zmarł w 1864 r. i został pochowany w Londynie.

A WALK THROUGH BRWINOW – THE NORTHERN PART OF THE CITY

The market is a traditional center of the city, with three monuments commemorating the history and characteristic meeting point: the fountain. Do not miss the brick church, which was designed by architect Mieczysław Wołkowiński, built in the years 1927-1937. Its Baroque equipment has been carried over from the previous, larch parish church. Noteworthy are richly decorated altar with a painting of the Virgin Mary and the carved figures of priests Aaron and Melchizedek, as well as setting the carved baptismal font depicting the baptism of Christ in the Jordan River. In the side altar the painting depicting the patron of the church – St. Florian – was featured, which was painted in the 18th century by Szymon Czechowicz. The church keeps the relics of saints John Paul II, Sister Faustina and the bishop Zygmunt Szczęśny Feliński.

At the fence of the church at the site of Biskupicka street the Nowosielski family grave was preserved, the remnant of the old churchyard. Paweł Nowosielski, the steward of landed property in Brwinów, was a member of the Kościuszko Insurrection. His sons fought in the November Uprising. Felix, the patron of one of roundabouts in Brwinów, has well known reputation. He was a soldier, the member of the Piotr Wysocki conspiracy, awarded the Order of Military Virtue in 1831. After the uprising fall he acted in exile, and he died in 1864. He was buried in London.

POMNIKI NA RYNKU

POMNIK NIEPODLEGŁOŚCI

Potocznie zwany pomnikiem Józefa Piłsudskiego. Został ufundowany przez mieszkańców Brwinowa w 10. rocznicę odparcia najazdu bolszewickiego na Polskę, a na jednej z bocznych tablic umieszczono nazwiska mieszkańców Brwinowa, uczestników wojny 1920 r. Na pomniku znajduje się także tabliczka upamiętniająca zbrojne powstanie narodu polskiego z 1830 r.

★ ★ ★

MONUMENTS ON THE MARKET

THE INDEPENDENCE MONUMENT

Popularly known as the monument of Józef Piłsudski. It was founded by the inhabitants of Brwinów in the 10th anniversary of the resist of Bolshevik invasion to Poland. At one of the side tables were placed the names of residents of Brwinów, who were the participants of the 1920 war. On the monument there is also a plaque commemorating the armed uprising of the Polish nation in 1830.

POMNIK ARMII KRAJOWEJ

Został odsłonięty 8 listopada 1992 r., a autorem jego projektu jest rzeźbiarz Mieczysław Kałużny. Monument stanął dzięki inicjatywie członków koła „Bażant” Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, w skład którego wchodził ośrodek „Bąk” w Brwinowie. Na pomniku widnieje napis: „Aby ocalić od zapomnienia...”.

THE HOME ARMY MONUMENT

It was unveiled on 8th of November 1992, and the author of the project was the sculptor Mieczysław Kałużny. The monument was erected thanks to the initiative of members of the 'Pheasant' circle of World Association of Home Army, which included the centre „Bittern” in Brwinow. There is an inscription on the monument: „To save from oblivion ...”.

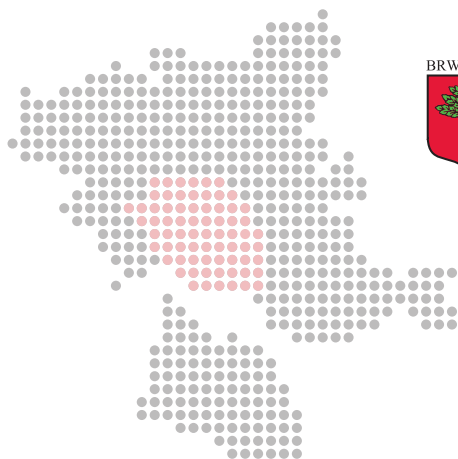
POMNIK UPAMIĘTNIAJĄCY BITWĘ POD BRWINOWEM

Poświęcony żołnierzom 36 pułku piechoty Legii Akademickiej w 18. rocznicę walki pod Brwinowem stoczonej 12 września 1939 r. Z wojskami niemieckimi walczyły wtedy m.in. oddziały 36 pp Legii Akademickiej, wchodzące w skład 28 Dywizji Piechoty Armii Łódź.

THE MONUMENT COMMEMORATING THE BATTLE OF BRWINOW

It is dedicated to the soldiers of 36th Infantry Regiment of Academic Legion in the 18th anniversary of the battle of Brwinów which was fought on September the 12th, 1939. Divisions of 36th Infantry Academic Legion, which were part of the 28th Infantry Division Lodz, fought then with German troops.

ZIELONE SERCE MIASTA

Rewitalizowany park miejski w Brwinowie to zaciszne miejsce wypoczynku. Dostępny dzięki wygodnym alejkom z ozdobną kostką oraz wijącym się wśród zieleni wokół stawu ścieżkom dla spacerowiczów i biegaczy, bezpieczny dzięki monitoringowi, przyciąga też dzieci korzystające z placu zabaw.

★ ★ ★

GREEN HEART OF THE CITY

The revitalized urban park in Brwinów is a secluded place to rest. It is available thanks to convenient alleys with a decorative sett and meandering among the greenery around the pond paths for walkers and runners, safe thanks to monitoring. It also attracts children who use the playground.

Znajdują się tu miejsca pamięci: na bramie wejściowej umieszczone są tablice obrazujące przebieg bitwy pod Brwinowem, a obok willi Tobolki – krzyż upamiętniający miejsce ekshumacji więźniów zamordowanych przez Niemców w czasie II wojny światowej i pomnik poświęcony ofiarom terroru.

There are places of remembrance: at the entrance gate plaques depicting the battle of Brwinów are placed, and next to the Tobolka villa – the cross commemorating the exhumation place of prisoners murdered by the Germans during World War II and a monument dedicated to the victims of terror.

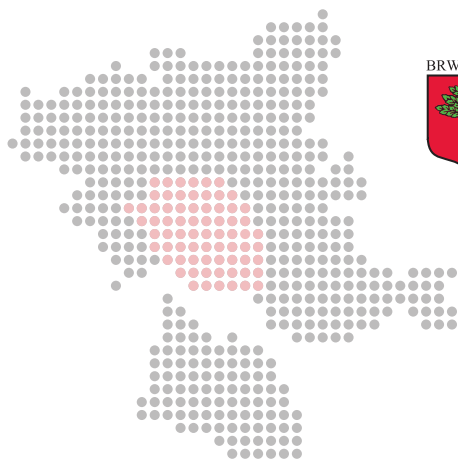

W głębi parku widać pałac Wierusz-Kowalskich, w latach powojennych będący siedzibą wydziałów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, a od 2015 r. własność gminy Brwinów. Planowana jest jego rewitalizacja i adaptacja na centrum kultury.

★ ★ ★

In the depths of park you can see the Wierusz-Kowalski palace, in the postwar years the seat of departments of the Warsaw University of Life Sciences, and since 2015 the communal property of Brwinów. Palace revitalization and adaptation to the cultural center is planned.

ZABYTKOWY CMENTARZ

Brama główna od strony ul. Powstańców Warszawy prowadzi na cmentarz parafialny w Brwinowie. Napis na tympanonie kaplicy Marylskich głosi:

*Nędzny przechodniu, ziemi prochu! Za tym progiem
Tu wspomnij na swój koniec i kórz się przed Bogiem.
Nie mijaj bez westchnienia, wspomóż nas modłami
A i za Tobą westchną jak złęczysz się z nami.*

HISTORIC CEMETERY

The main gate from the Warsaw Uprising Street site leads to the parish cemetery in Brwinów. The inscription on the tympanum of the Marylsky chapel says:

*Miserable passer, dust of the soil! Behind this threshold
Remember your end here and humble yourself in front of God.
Don't pass without a sigh, help us with your prayers
And they will sigh after you as you connect with us.*

Kaplica, przeniesiona w 1857 r. z majątku Marylskich w Książenicach, jest obecnie najstarszym zabytkiem w Brwinowie. Spoczywa tu Eustachy Marylski, niemal rówieśnik i znajomy Fryderyka Chopina. Wzdłuż alei prowadzącej do kaplicy wyróżniają się kwatery żołnierskie.

The chapel, moved in 1857 from the Marylsky property in Książenice, is now the oldest historical monument in Brwinów. Here lies Eustachy Marylski, almost of the same age as Frederic Chopin and his acquaintance. Along the avenue leading to the chapel soldiers graves stand out.

Na cmentarzu w Brwinowie odnaleźć można ślady powstań narodowych i dwóch wojen światowych – tu spoczywają m.in. uczestnicy powstań narodowych, żołnierze walczących ze sobą w I wojnie światowej armii niemieckiej i rosyjskiej, uczestnicy wojny z bolszewikami 1920 roku, żołnierze, którzy polegli w bitwie pod Brwinowem 12 września 1939 r., powstańcy warszawscy i dowódcy Armii Krajowej:

- **płk Franciszek Niepokólczycki** (zastępca komendanta Kedywu, walczył w powstaniu warszawskim jako szef Wydziału Saperów Oddziału III Komendy Głównej AK, od jesieni 1945 r. kierował II Zarządem Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość, aresztowany i więziony do 1956 r.),
- **płk Antoni Żurowski** (dowódca powstania warszawskiego na praskim odcinku).

★ ★ ★

At the cemetery in Brwinow one can find traces of national uprisings and two world wars – here are buried participants of national uprisings, the soldiers of German and Russian armies fighting together in World War I, participants of the war with the Bolsheviks in 1920, soldiers who died in the Battle of Brwinow on 12th September 1939, Warsaw insurgents and commanders of the Home Army:

- **Col. Franciszek Niepokólczycki** (Kedyw deputy commander, he fought in the Warsaw Uprising as head of the Sappers Division of III AK Headquarters, since the autumn of 1945. He led the Second Board of the Freedom and Independence Association, arrested and imprisoned until 1956),
- **Col. Antoni Żurowski** (commander of the Warsaw Uprising in Warsaw Praga section).

Na brwinowskim cmentarzu są pochowani również wybitni naukowcy, artyści i pisarze:

- pisarz **Jarosław Iwaszkiewicz** wraz z żoną Anną (obok znajdują się groby matki J. Iwaszkiewicza – Marii z Piątkowskich, brata Bolesława, siostr: Heleny i Jadwigi, a także teścia – **Stanisława Wilhelma Lilpopa**),
- pisarz **Zygmunt Bartkiewicz**,
- aktor **Wacław Kowalski**,
- egiptolog **Kazimierz Michałowski**, odkrywca fresków z Faras,
- astronom **Michał Kamieński** i wielu innych.

At cemetery in Brwinów there are buried eminent scientists, artists and writers:

- writer **Jarosław Iwaszkiewicz** and his wife Anna (next to their graves are graves of his mother J. Iwaszkiewicz – Maria of Piątkowsky, brother Bolesław, sisters: Helena and Jadwiga and the father-in-law – **Stanisław Wilhelm Lilpop**),
- writer **Zygmunt Bartkiewicz**,
- actor **Wacław Kowalski**,
- egyptologist **Kazimierz Michałowski**, discoverer of frescoes from Faras,
- astronomer **Michał Kamieński** and many others.

SPACER PO BRWINOWIE – POŁUDNIOWA CZĘŚĆ MIASTA

Spacer po tej stronie torów rozpoczyna się przy rondzie Wacława Kowalskiego – aktora, odtwórcy roli Pawłaka w „Samych swoich” oraz dozorca Popiołek w serialu „Dom”. Krzyżują się tutaj drogi powiatowe – prowadząca do Milanówka ul. Grodziska oraz prowadząca do Podkowy Leśnej ulica Wilsona – i droga wojewódzka przebiegająca pod wiaduktem kolejowym i kierująca się w stronę Otrębus i Nadarzyna – ul. Pszczelińska.

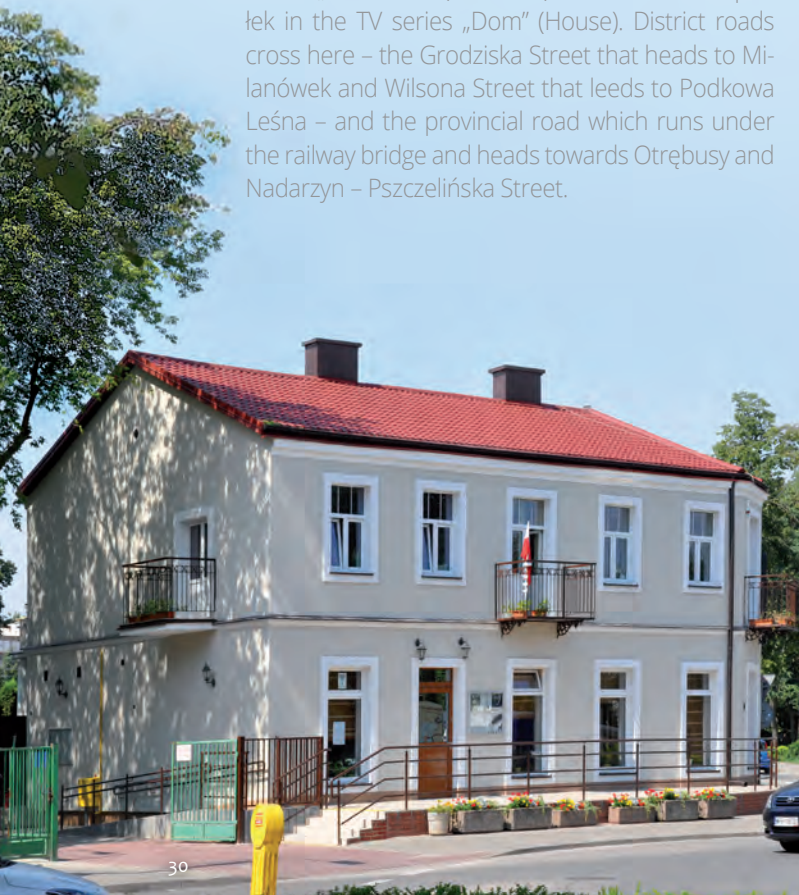
★ ★ ★

A WALK THROUGH BRWINOW – THE SOUTHERN PART OF THE CITY

A walk along this side of the tracks begins at the Wacław Kowalski roundabout – actor playing Pawlak role in „Sami swoi” (Our folks) and caretaker Popiołek in the TV series „Dom” (House). District roads cross here – the Grodziska Street that heads to Milanówek and Wilsona Street that leads to Podkowa Leśna – and the provincial road which runs under the railway bridge and heads towards Otrębusy and Nadarzyn – Pszczelińska Street.

Swoje siedziby mają tutaj brwinowska Ochotnicza Straż Pożarna (Straż Ogniowa założona w 1910 r. miała siedzibę przy Rynku, dopiero w latach 40. XX w. powstał obecny „dom pracy społecznej”) oraz Gminny Ośrodek Kultury w Brwinowie, zajmujący budynek dawnej restauracji Mazowianka, niedaleko do najsłynniejszej brwinowskiej cukierni i kawiarni.

Na skwerze w pobliżu ronda znajduje się miejsce pamięci – krzyż ustawiony przez kolejarzy w 1932 r., w 100-lecie egzekucji dokonanej w tym miejscu przez wojska rosyjskie na ochotnikach chcących walczyć w powstaniu listopadowym.

Volunteer Fire Brigade in Brwinów has its headquarters here (the Fire Brigade founded in 1910 had its headquarters at the Market, only in the 40s of 20th century the current „house of social work” has been created), as well as Municipal Cultural Centre in Brwinów, occupying the former Mazowianka restaurant building. It is not far from here to the most famous Brwinów cake shop and cafes.

On the square near the roundabout there is a place of remembrance – the cross set up by railway workers in 1932, in the 100th anniversary of the executions by the Russian army on volunteers willing to fight in the November Uprising.

Spacerując ulicami w tej części miasta, podziwiać można wille z przełomu XIX i XX stulecia. Najwięcej zabytkowych obiektów znajduje się przy ulicach Grodzkiej, Leśnej, Słonecznej czy Żwirowej.

Ciekawa jest historia związana z willą państwa Wernerów przy ul. Słonecznej 3. Dom został wybudowany na początku XX w. W czasie II wojny światowej prof. fizyki Wacław Werner ukrywał we wmurowanej cegle ołowiowej preparat radowy, który był własnością Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Informuje o tym tablica na fasadzie budynku.

★ ★ ★

Walking through the streets in this part of town you can admire the villas from the late 19th and early 20th century. Most historic are buildings located on the Grodzka, Leśna, Słoneczna and Żwirowa Streets.

There is an interesting story behind the Mr and Mrs Werner's villa at 3 Słoneczna Street. The house was built in the early 20th century. During World War II physics professor, Wacław Werner was hiding in the lead built-in brick the radium preparation, which was owned by the Warsaw Scientific Society. A board on the facade of the building informs about this story.

Oryginalna willa „Pod wiatrakiem”, dawniej „Tonasze”, ul. Żwirowa 4 zbudowana została w stylu secesyjnym w 1912 r. według projektu znanego architekta prof. Oskara Sosnowskiego.

Przy ul. Leśnej 14 znajduje się secesyjna willa „Janina”, wzniesiona w latach 1909–1911 wg. projektu architekta Leona Wolskiego. Dawne domy letnie i zabytkowe rezydencje znajdują się w rękach prywatnych.

The original Villa ‘Pod wiatrakiem’ (At the windmill), formerly ‘Tonasze’, at 4 Zwirowa Street was built in the Art Nouveau style in 1912 designed by famous architect professor Oskar Sosnowski.

14 Leśna Street features an Art Nouveau villa „Janina”, built in 1909–1911 by architect Leon Wolski. The former chalets and historic residences are in private hands.

Przy ulicy Grodziskiej 7 znajduje się zabytkowa apteka wybudowana w 1911 r., funkcjonująca do dziś.

Nieopodal, pod numerem 12 znajduje się budynek Urzędu Gminy Brwinów. Pierwotnie, przed rozbudową, była to willa, należąca na początku XX w. do właściciela składu opałowego i tartaku, których pozostałości znajdują się na sąsiedniej posesji.

At 7 Grodziska Street is an ancient pharmacy built in 1911, which is still working.

Nearby, at number 12 there is the building of the Municipal Office Brwinów. Originally, before the expansion, it was a villa owned in the early 20th century by the owner of the fuel storehouse and sawmill. His storehouse was located on the adjacent property.

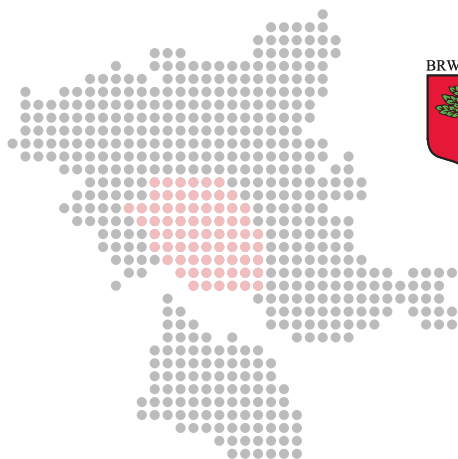

Zabytkowy dworek Zagroda znajduje się przy ulicy Grodzkiej 57, na obrzeżach miasta, naprzeciwko Galerii Brwinów. Zwany również Bartkiewiczówką, został wzniesiony w latach 1905-1910 przez Zygmunta Bartkiewicza, pisarza i felietonistę. „Szlachcic i zawadiaka” – tak wspominali mieszkańcy Brwinowa pierwszego właściciela Zagrody. Od 1975 r. swoją siedzibę ma tutaj Towarzystwo Przyjaciół Brwinowa, które gromadzi pamiątki, archiwalia i dokumenty związane z historią gminy Brwinów. Gmina Brwinów przeprowadziła w 2015 r. gruntowny remont dworku. Odnowione zostały też rzeźby repliki wykopalisk z okolic Ślęży (w tym ślężańskiego niedźwiedzia), które znajdują się w parku.

W gościnnej Zagrodzie odbywają się imprezy artystyczne. Koncertowali tutaj m.in. znany skrzypek Konstanty Andrzej Kulka oraz kwartet Prima Vista. Na scenie w ogrodzie występują profesjonaliści i amatorzy. Z swoim repertuarem przyjeżdżają do Brwinowa warszawskie chóry Amici Canentes i Warszawianka. W samej Zagrodzie można natrafić na jedną z wielu wystaw czasowych.

The historic manor house Zagroda is located at the 57 Grodziska Street, on the outskirts of the city, opposite the Brwinów Mall. Also called Bartkiewiczowka, it was built in 1905–1910 by Zygmunt Bartkiewicz, the writer and the columnist. „The nobleman and adventurer” – this is the way people of Brwinów recall the first owner of Zagroda. Since 1975 the Society of Friends of Brwinów has its headquarters here and it collects memorabilia, archives and documents relating to the history of the Brwinów. Brwinów Municipality carried out a complete renovation of the mansion in 2015. Sculptures replicas of excavations in the vicinity of Ślęża were also refurbished (including Ślęża bear). They are located in the park.

Many artistic events take place in hospitable Zagroda. Well known violinist Konstanty Andrzej Kulka and the Prima Vista quartet, among others, gave concerts here. On stage in the garden professionals and amateurs have their performances. Warsaw choirs Amici Canentes and Warszawianka come to Brwinów with their repertoire. In the same Zagroda, you can find one of the many temporary exhibitions.

FESTIWAL OTWARTE OGRODY

Festiwal Otwarte Ogrody (FOO) promuje dziedzictwo mazowieckich miast ogrodów. Jego ideą jest organizowanie wydarzeń przez mieszkańców i zapraszanie gości do prywatnych ogrodów. Podczas czerwcowego Festiwalu odbywają się m.in. koncerty, wystawy, spotkania z ciekawymi ludźmi, warsztaty artystyczne.

★ ★ ★

OPEN GARDENS FESTIVAL

Open garden festival (FOO) promotes the heritage of Mazovia garden cities. The idea is to organize events by inviting residents and visitors to private gardens. During the June Festival are held, among other things: concerts, exhibitions, meetings with interesting people, as well as art workshops.

DNI BRWINOWA

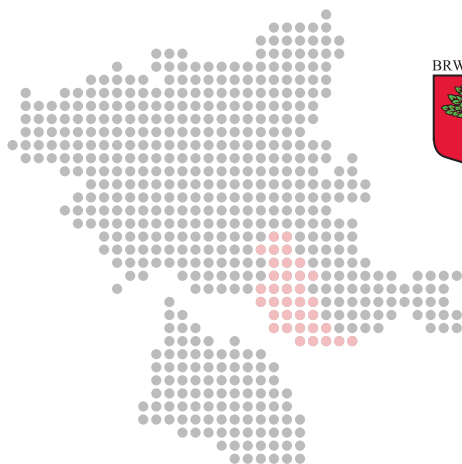
Dni Brwinowa odbywają się tradycyjnie w jeden z wrześniowych weekendów. Jeden dzień jest poświęcony na upamiętnienie poległych w bitwie pod Brwinowem, która rozegrała się 12 września 1939 r. na polach parzniewskich. Dużą popularnością cieszą się widowiskowe rekonstrukcje bitwy.

DAYS OF BRWINOW

Brwinow days are held traditionally in one of September weekends. One day is devoted to commemorate casualties who fought in the battle of Brwinów, which took place on September the 12th, 1939. Spectacular reconstructions of the battle are very popular.

ZWIEDZANIE OKOLICY

Miłośnicy starych samochodów powinni odwiedzić Muzeum Motoryzacji i Techniki w Otrębusach. Jest to największa tego typu placówka w Polsce i jedna z większych w Europie. Zbiory gromadzone przez Joannę i Zbigniewa Mikiciuków obejmują około 300 pojazdów z różnych epok i ponad 5000 rekwizytów. 95% eksponatów jest sprawna technicznie i udostępniana, często wypożyczana do filmów oraz programów telewizyjnych.

★ ★ ★

SIGHTSEEING THE AREA

For automotive enthusiasts

Lovers of old cars should visit the Museum of the Automobile and Technology in Otrębusy. It is the largest facility of its kind in Poland and one of the largest in Europe. The collection gathered by Joanna and Zbigniew Mikiciuk include about 300 vehicles from different times and over 5,000 of props. 95% of exhibits are technically efficient and shared, often lent to films and TV programs.

ZESPÓŁ „MAZOWSZE”

Ci, którzy wolą teatr, muzykę i taniec, mogą wybrać się na spektakl lub koncert w Mateczniku Mazowsze w Otrębusach. Tutaj swoją siedzibę ma Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Mazowsze”. Zespół korzysta zarówno z zabytkowej siedziby, jak i z nowoczesnego centrum folklorystycznego Matecznik Mazowsze, które dysponuje sceną, salą widowiskową na 580 miejsc i hotelem.

THE GROUP „MAZOWSZE“

Those who prefer theater, music and dance, can choose the show or concert at the Mazowsze Matecznik Mazovia in Otrębusy. Here, the State Folk Song and Dance Group „Mazowsze“ has its seat. The group uses both an antique seat, and the modern folklore center „Matecznik Mazowsze“, which features a concert hall for 580 seats and hotel.

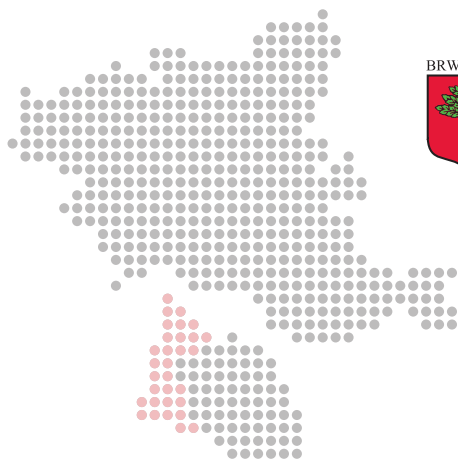
MUZEUM SZTUKI LUDOWEJ

W Otrębusach mieszka prof. dr hab. Marian Pokropek, który od blisko pół wieku gromadzi zabytki sztuki ludowej (obrazy na szkło, rzeźby w drewnie i glinie, płaskorzeźby, wycinanki, dywany dwuosnowowe). Od grudnia 2014 r. jego Muzeum Sztuki Ludowej prowadzi wyłącznie działalność naukową i badawczą. Prezentuje i wypożycza eksponaty do innych muzeów i galerii. Więcej informacji www.muzeumsztukiludowej.otrebusy.pl

FOLK ART MUSEUM

In Otrębusy lives prof. habilitated doctor Marian Pokropek, who has collected relics of folk art for nearly half a century (paintings on glass, sculptures in wood and clay reliefs, cutouts, double-warp carpets). Since December 2014, the Folk Art Museum carries only scientific and research activity. It presents and lends exhibits to other museums and galleries.

OGRÓD RZEŹB SORIANO

W położonej na terenie gminy Brwinów wsi Owczarnia znajduje się ogród monumentalnych odlanych z brązu rzeźb meksykańskiego artysty Juana Soriano (1920–2006). W ostatnich latach swojej twórczości autor tworzył rzeźby przedstawiające ptaki. Właścicielem dworu, przy którym znajduje się ogród, jest Marek Keller – przyjaciel Soriano oraz popularyzator jego twórczości w Polsce.

SORIANO SCULPTURE GARDEN

In the village Owczarnia located on the municipality of Brwinów, there is a garden of monumental cast bronze sculptures by Mexican artist Juan Soriano (1920–2006). In the last years of his work the author created sculptures depicting birds. The owner of the mansion, which features a garden, is Marek Keller – Soriano's friend and promoter of his work in Poland.

STAWISKO W PODKOWIE LEŚNEJ

Nieopodal Brwinowa, w majątku, który dawniej należał do Jarosława Iwaszkiewicza i jego żony, obecnie mieści się muzeum ich imienia. Odbývają się tutaj koncerty, prelekcje i wernisaże. Dużym walorem domu Iwaszkiewiczów jest jego wnętrze, które zachowało dawny wystrój, złożony z zabytkowych mebli, cennych obrazów i dzieł sztuki użytkowej.

STAWISKO IN PODKOWA LESNA

Nearby Brwinów, on property that formerly belonged to Iwaszkiewicz and his wife, a museum of their name houses now. Concerts, lectures and exhibitions are held here. The big advantage of the Iwaszkiewicz's house is its interior, which retains the old decor, made of antique furniture, valuable paintings and works of art.

POZNAJ BRWINÓW

Opracowanie:
Biuro Promocji (PR), Urząd Gminy Brwinów

Tłumaczenie:
Proximuss Marcin Marczewski

Projekt i skład:
Maciej Zembrzusi

Zdjęcia:
archiwum Urzędu Gminy Brwinów,
zbiory Muzeum Starożytnego Hutnictwa
Mazowieckiego im. S. Woydy w Pruszkowie,
zbiory Muzeum im. Anny i Jarosława
Iwaszkiewiczów w Stawisku,
Arkadiusz Kosiński,
Adam Leszczyński/www.kuwetka.pl,
Sebastian Szczepański,
Krzysztof Wojciewski.

Wydawca dołożył wszelkich starań, by dotrzeć do wszystkich właścicieli praw autorskich do zdjęć zamieszczonych w książce. Osoby, których nie udało nam się ustalić, prosimy o kontakt: promocja@brwinow.pl

Wydawca:
Gmina Brwinów
ul. Grodziska 12, 05-840 Brwinów

Druk:
Sindruk, Opole

ISBN: 978-83-936091-8-5
© Copyright by Gmina Brwinów, Brwinów 2016

Nakład: 500 sztuk
Egzemplarz bezpłatny